

Spis rzeczy

Wprowadzenie 9

Część

I Koncepcje bezpieczeństwa europejskiego 15

Rozdział

- 1 Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przyczyny wojen, współczesne zagrożenia 16**
- Pojęcie „bezpieczeństwo” 17
 - Teorie przyczyn wojen 18
 - Nowy zakres pojęcia „bezpieczeństwo” 23
 - Podmiot bezpieczeństwa 27
 - Przypisy 28

Rozdział

- 2 Uwarunkowania bezpieczeństwa europejskiego 31**
- Uwarunkowania ideologiczne i kulturowo-religijne 31
 - Uwarunkowania strukturalne. Wielobiegunowość 33
 - Broń nuklearna jako czynnik stabilizujący 36
 - Uwarunkowania technologiczne. Broń konwencjonalna 38
 - Uwarunkowania ekonomiczne. Wydatki na zbrojenia a wzrost gospodarczy 39
 - Przypisy 43

Rozdział

3 Bezpieczeństwo europejskie w perspektywie neorealizmu i neoliberalizmu 47

Założenia neorealizmu a współpraca międzynarodowa 47

Założenia neoliberalizmu a instytucje 49

Teoria demokratycznego pokoju 52

Perspektywa NATO według szkoły neorealistycznej i neoliberalnej 54

Przypisy 57

Rozdział

4 Multilateralizm. Bezpieczeństwo zbiorowe, zbiorowa obrona 61

Pojęcie multilateralizmu 61

Historyczne wyjaśnienie multilateralizmu 64

Pojęcie i warunki bezpieczeństwa zbiorowego 65

Krytyka bezpieczeństwa zbiorowego 68

Bezpieczeństwo zbiorowe a zbiorowa obrona 70

Przypisy 73

Rozdział

5 Modele bezpieczeństwa europejskiego 77

Modele lat sześćdziesiątych 77

Dyskusje po zakończeniu zimnej wojny 79

Kryteria klasyfikacji 80

 Kryterium instytucjonalne 82

 Kryterium terytorialne 83

 Kryterium państwowe 83

 Kryterium systemowe 84

Trójkąt bezpieczeństwa europejskiego 85

Trzy modele: atlantycki, europejski i paneuropejski 87

Przypisy 88

Część

II Fazy ewolucji europejskiego systemu bezpieczeństwa 91

Rozdział

6 Nadrzędność KBWE (1989 - 1991) 92

Paryska Karta Nowej Europy KBWE 92

Doraźna adaptacja NATO 95

Ożywienie Unii Zachodnioeuropejskiej 97

Stanowiska państw zachodnich 98

Przypisy 102

Rozdział

7 Wzrost znaczenia instytucji europejskich (1991 - 1993) 106

- Proces integracji europejskiej i traktat z Maastricht 106
- Unia Zachodnioeuropejska i utworzenie Eurokorpusu 109
- Dalsza instytucjonalizacja KBWE 111
- Nowa Koncepcja Strategiczna NATO 113
- Przypisy 117

Rozdział

8 Pakt stabilności w Europie 120

- Geneza. Konfederacja europejska 120
- Pierwotna treść i zakres 122
- Modyfikacje inicjatywy 124
- Konferencja inauguracyjna 126
- Stoły regionalne 138
- Znaczenie inicjatywy 130
- Przypisy 131

Rozdział

9 Faza równowagi (1994 - 1995) 134

- Kompromis brukselski i europeizacja NATO 134
- Partnerstwo dla Pokoju i Studium w sprawie rozszerzenia 136
- Koncepcje reformy Unii Zachodnioeuropejskiej 139
- Przemianowanie KBWE w OBWE 142
- Przypisy 144

Rozdział

10 Model bezpieczeństwa europejskiego 148

- Przebieg prac 148
- Założenia teoretyczne 149
- Zagrożenia dla bezpieczeństwa 151
- Stanowiska państw 155
 - Rosja 155
 - Państwa zachodnioeuropejskie 157
 - Stany Zjednoczone 161
 - Polska i państwa Europy Środkowej 163
- Przypisy 166

Rozdział

11 Zdobywanie przewagi przez NATO (1995 - 1998) 170

- Operacja w Bośni 170
- Zmiana stanowiska Francji i nowa struktura dowodzenia 172
- Instytucjonalizacja stosunków z państwami Europy Środkowej i Wschodniej 175

Konferencja Międzyrządowa Unii Europejskiej	177
Fiasko reform OBWE	179
Przypisy	182

Rozdział

12 Debata na temat rozszerzenia NATO 186

Stanowiska państw	186
Stany Zjednoczone	186
Francja	188
Niemcy	189
Rosja	191
Argumenty za rozszerzeniem NATO	192
Argumenty przeciw rozszerzeniu NATO	194
Opcje i kryteria rozszerzenia	197
Szacunki kosztów	200
Decyzje o rozszerzeniu NATO	202
Przypisy	203

Konkluzje

Jaki system bezpieczeństwa? 208

Fazy ewolucji	209
Ewolucja roli organizacji	212
NATO. W kierunku bezpieczeństwa zbiorowego	212
Unia Europejska. Biegun przyciągania	216
OBWE. W kierunku koncertu mocarstw?	219
Model bezpieczeństwa	220
Interesy Polski	222
Neorealizm czy neoliberalizm?	223
Przypisy	226

Indeks osób 230